

20 ГОДИНИ ПРЕХОД, 20 ГОДИНИ...

През пролетта на 2009 г. катедра “Международно право и международни отношения” в Правно-историческия факултет на Югозападния университет “Неофит Рилски” – Благоевград, списание “Международна политика”, Студентското правителство и Дипломатическият институт към Министъра на външните работи обявиха Национален конкурс за есе на тема: “20 години преход, 20 години...”. Той беше част от проекта “Мястото на младежта в процесите на прехода”. В своите разработки студенти от страната трябваше да ни представят как изглежда преходът през техните очи и дали според тях 20 години стигат, за да бъде завършен този процес. В този брой публикуваме трите наградени творби.

Ахинора Младенова
Първа награда

Автобиография

Име:	Преход
Дата на раждане:	10.11.1989 г.
Място на раждане:	България
Адрес:	България
Образование:	
08.02.1990-22.11.1990	Правителство на България (76)
22.11.1990-20.12.1990	Правителство на България (77)
20.12.1990-08.11.1991	Правителство на България (78)
08.11.1991-30.12.1992	Правителство на България (79)
30.12.1992-17.10.1994	Правителство на България (80)
17.10.1994-26.01.1995	Правителство на България (81)
26.01.1995-12.02.1997	Правителство на България (82)
12.02.1997-21.05.1997	Правителство на България (83)
21.05.1997-24.07.2001	Правителство на България (84)
24.07.2001-17.08.2005	Правителство на България (85)
17.08.2005- юли 2009	Правителство на България (86) ¹

¹ www.bg.wikipedia.org

Професионален стаж:

25.09.1990	Членство в МВФ
25.09.1990	Членство в СБВР
12.07.1991	Приемане на конституция на Република България
07.05.1992	Членство в Съвета на Европа
01.12.1996	Членство в СТО
1996-1997	Хиперинфлация
02.04.2004	Членство в НАТО
01.01.2007	Членство в ЕС
2008	България – най-корумпираната страна в ЕС ²

Това е кратката автобиография на прехода (наричан още преход от комунизъм и планова икономика към демокрация и пазарна икономика, преход към демокрация, преход към промяна, преход към свобода).

20 години преход, 20 години политически боричкания. За почти 20-годишната си възраст преходът е минал през “школите” на 11 правителства.

20 години преход, 20 години международна интеграция. Членство в 6 световни организации – най-благоприятната последица от прехода, която оказва ползотворно влияние върху развитието и просперитета на нашата страна.

20 години преход, 20 години инфлация. Инфлацията от началото на прехода до днес е 384514.9% (по данни от 2008 г.).³ Годината е 1997, инфлацията достига размер до 520%, българите работят за около десетина долара месечно. Няма откъде да се купи хляб...

20 години преход, 20 години корупция. Първенство по корупция за 2008 година измежду страните от ЕС, корупцията се превръща в част от националния ни бит и култура.

20 години преход, 20 години престъпност. Престъпността вече не е само в американските филми.

20 години преход, 20 години образо(у)вателни реформи. Всеки министър на образованието приема за свой дълг да промени нещо (независимо от вида на последиците) в образователната система.

20 години преход, 20 години намалена раждаемост. В страната се наблюдава преминаване от двудетен към едндетен модел на отглеждане. Семействата с три и повече деца са рядкост и представляват атракция.

20 години преход, 20 години безработица. А хората искат да работят...

² www.mediapool.bg

³ www.econ.bg

20 години преход, 20 години банани, портокали, дънки, кока-кола, кафе. Сега тези стоки са достъпни на пазара, но си остават недостъпни за хората с празни джобове (главно пенсионерите).

20 години преход, 20 години демокрация. Най-накрая свободни.

20 години преход, 20 години емиграция: преходът отключи границите – емигрантите за периода 1989-2009 са над 1 000 000 с тенденция на постоянно нарастване. Ако тази тенденция не се промени, след половин век ще има повече българи вън от страната, вместо в нея.

Таблица 1. Брой емигранти по страни.

Страни	Брой емигранти
САЩ	200 000 български граждани 100 000 българо-американци
Гърция	150 000 български граждани
Турция	около 2 000 българи над 100 000 български граждани (предимно български турци)
Испания	около 70 000 души
Германия	60 000 души
Италия	50 000 души
Великобритания	около 50 000 души
Канада	около 45 000 български граждани
Австрия	около 35 000 души
Аржентина	около 32 000 българо-аржентинци
Австралия и Нова Зеландия	около 30 000 души
ЮАР	15 000 души
ОАЕ	4 000 души
Нидерландия	2 000 души
Израел	1 000 души
Унгария	около 5 000 – 6 000 души ⁴

20 години преход, 20 години “господин”. Другарят стана господин.

20 години преход, 20 години частен бизнес. Друга положителна последица от прехода е развитието на предприемаческата инициатива, въпреки че има още много какво да се желае.

20 години преход, 20 години “Do you speak English?”. Вече руският не е толкова модерен; поради интеграцията ни към запада вече сме на “I speak English”.

20 години преход, 20 години нравствен упадък. Българите бяха сърдечни хора, сега по-често имат сърдечни проблеми.

⁴ www.bg.wikipedia.org

20 години преход, 20 години ставаме част от Европа. Ние продължаваме да се присъединяваме към Европа (въпреки че в учебниците по география упорито продължават да пишат, че сме част от Европа).

20 години преход, 20 години начин на живот. Преходът е българският начин на живот.

20 години преход, 20 години прогрес. Напредваме в развитието си, но трябва да се положат още много усилия, за да влезем в категорията на “развитите страни”.

20 години преход, 20 години паралелна реалност. Живеем в една страна, но между различните възрастови, социални и етнически групи зее бездна.

20 години преход, 20 години стигат!

Надявам се, че с 20-годишнината преходът ще приключи, тъй като, дори да звучи иронично, преходът е преходно състояние. Време е да поставим началото на европейска България, в която ще се завърнат емигрантите, ще се спазват законите, ще има работа, ще има деца, ще има добри хора и най-вече ще има бъдеще за всички.

Използвани източници:

www.bg.wikipedia.org

www.mediapool.bg

www.econ.bg